

ผลการฝึกใช้เมตาคognition เพื่อกำกับและควบคุมตนเองในการเรียน
ของนักเรียน โครงการการศึกษาพิเศษ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาวนวรรตน์ หัสดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาสารัตถศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-03-1724-3

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๓ ๓๖. ๒๕๔๖

๕ ๒๐๓๓๙๓๔๓

EFFECTS OF METACOGNITION TRAINING UPON SELF – REGULATION
IN LEARNING OF STUDENTS IN SPECIAL EDUCATION PROGRAM
OF THE CHULALONGKORN UNIVERSITY
DEMONSTATION SCHOOL

Miss Navarat Hussadee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Psychology

Department of Foundations of Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

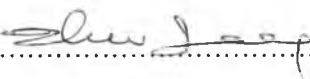
ISBN 974-03-1724-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการฝึกใช้เมตาคognitionเพื่อกำกับและควบคุมตนเองในการเรียนของ
นักเรียนโครงการการศึกษาพิเศษ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โดย นางสาวนวิรัตน์ หัสดี
สาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรันดร์ แสงสวัสดิ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรมล ชยุดสาห์กิจ

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

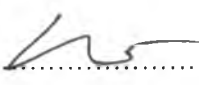

..... คณบดีคณะกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สีนลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา)

16 ก.ย. 118 ..
..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรันดร์ แสงสวัสดิ์)

ไพฑูรย์ ชยุดสาห์กิจ
..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรมล ชยุดสาห์กิจ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

อุรากรณ์ สุจริตจันทร์
..... กรรมการ
(อาจารย์ อุรากรณ์ สุจริตจันทร์)

นวรรตน์ หัสดี : ผลการฝึกใช้เมตาคognition เพื่อกำกับและควบคุมตนเองในการเรียนของ
 นักเรียนโครงการการศึกษาพิเศษ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (EFFECTS OF
 METACOGNITION TRAINING UPON SELF – REGULATION IN LEARNING
 OF STUDENTS IN SPECIAL EDUCATION PROGRAM OF THE CHULALONGKORN
 UNIVERSITY DEMONSTATION SCHOOL) อ.ที่ปรึกษา: ผศ. นิรันดร์ แสงสวัสดิ์,
 อ.ที่ปรึกษาร่วม : ผศ. นิรมล ชยุตสาหกิจ, 211 หน้า. ISBN 974-03-1724-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการฝึกใช้เมตาคognition เพื่อกำกับและควบคุมตนเองใน
 การเรียนของนักเรียนโครงการการศึกษาพิเศษ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่าง
 เป็นนักเรียนโครงการการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2544 จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ
 แบบวัดการกำกับและควบคุมตนเอง แบบสังเกตพฤติกรรม บทเรียนการฝึกเมตาคognition แบบฝึกอ่าน
 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การแสดงกราฟ และเขียนบรรยายพัฒนาการ

ผลการวิจัยพบว่า

นักเรียนที่ได้รับการฝึกเมตาคognition มีคะแนนการกำกับและควบคุมตนเองในการเรียน
 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ภาควิชา..... สारตตศีกษา..... ลายมือชื่อนิสิต..... นวรรตน์ หัสดี.....
 สาขาวิชา..... จิตวิทยาการศึกษา..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... ๒๐๐๕/๑๑.....
 ปีการศึกษา..... 2544..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... นิรมล ชยุตสาหกิจ.....

4183711427 : MAJOR EDUCATIONAL PSYCHOLOGY

KEY WORD: METACOGNITION TRAINING / SELF – REGULATION / LEARNING STRATEGIES

NAVARAT HUSSADEE : EFFECTS OF METACOGNITION TRAINING UPON
 SELF - REGULATION IN LEARNING OF STUDENTS IN SPECIAL EDUCATION
 PROGRAM OF THE CHULALONGKORN UNIVERSITY DEMONSTATION SCHOOL.
 THESIS ADVISOR : ASSIST.PROF.NIRUN SANGSAWAT, THESIS COADVISOR :
 ASSIST.PROF.NIRAMOL CHAYUTASAHAKIT, 211 pp. ISBN 974-03-1724-3

The purpose of this research was to study the effects of metacognition training upon self-regulation in learning of students in special education program of the Chulalongkorn University demonstration School. The sample consisted of 6 students in special education program in the academic year 2001. The research instruments were self – regulation test, behavior observing test, metacognition training lessons, reading exercise. The data were analyzed by graph and development narration.

The results of this research were revealed that :

The students who learned self-regulation by using metacognition training had self regulation post test scores higher than pre test scores.

Department.....	Foundations of Education	Student's signature.....	<i>Navarat Hussadee</i>
Field of Study.....	Educational Psychology	Advisor's signature.....	<i>Niran Sangsawat</i>
Academic year.....	2001	Co-advisor's signature.....	<i>Niramol Chayutsahakij</i>

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีของผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรันดร์ แสงสวัสดิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรมล ชยุตสาหกิจ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งได้ให้ความรู้แนวความคิด คำแนะนำต่าง ๆ ที่มีคุณค่าอันทำให้ผู้วิจัยเกิดความกระตือรือร้นในเชิงวิชาการ รวมทั้งได้เสียสละเวลาเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ อาจารย์ อูราภรณ์ สุจริตจันทร์ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิตติกุล ผู้ซึ่งให้คำปรึกษา คำแนะนำต่าง ๆ เป็นอย่างดีและกรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ที่กรุณาให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี ตลอดระยะเวลาในการวิจัย รวมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริวรรณ กาญจนสาธิตกษณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรทัย วิมลโนธ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศรี เพ็ชรยิ้ม ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลินี ชาญศิลป์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัมพร อังศรีพวง อาจารย์อนุทัย โรจนวิภาค อาจารย์สมศรี ตริทิเพนท์ ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้และให้คำแนะนำในการแก้ไขและปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือจนสำเร็จและผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริลักษณ์ ศรีกมล หัวหน้าศูนย์เทคโนโลยีการศึกษาที่ให้ความอนุเคราะห์เครื่องคอมพิวเตอร์ Notebook ในการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งอาจารย์ในโครงการการศึกษาพิเศษทุกท่านและคณาจารย์ในโรงเรียนผู้มีส่วนร่วมในวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และให้กำลังใจด้วยดีเสมอมาและนักเรียนโครงการการศึกษาพิเศษโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์วรนาท รักสกุลไทย อาจารย์สุขจันทร์ บุญประกอบ ครูชั้นเรียนพิเศษและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโรงเรียนเกษมพิทยา ที่ได้ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณชาลินี หัสดี , คุณสุวัฒน์ ชลวิถี , คุณอิสริชัย ลาวรรณา และผู้ที่ไม่ได้กล่าวนามแต่มีส่วนร่วมในวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในทุก ๆ ด้าน ๆ และพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ชาวจิตวิทยาทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ เป็นกำลังใจและเป็นທີ່ปรึกษาที่ดียิ่งแก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัยในครั้งนี้ คุณค่าและประโยชน์ที่พึงมีจากวิทยานิพนธ์นี้ผู้วิจัยขอบพระคุณเป็นเครื่องบูชาในพระคุณบิดามารดา บวรอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จครั้งนี้ด้วยความเคารพยิ่ง ขอขอบคุณพี่น้องทุกท่านที่ได้ส่งเสริมให้ผู้วิจัยมีโอกาสที่ดีทางการศึกษาและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญแผนภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาในการวิจัย.....	3
ตัวแปรในการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	3
สมมุติฐานในการวิจัย	3
คำจำกัดความในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
เมตาคอกนิตินัน.....	7
ความหมายของเมตาคอกนิตินัน.....	7
ทฤษฎีพื้นฐาน.....	8
ทฤษฎีการประมวลข้อมูล.....	8
ทฤษฎีสามเกลียวแห่งเชาวันปัญญามนุษย์.....	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน.....	17
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเมตาคอกนิตินันในการอ่าน.....	20
กลวิธีการอ่าน.....	24
การกำกับและควบคุมตนเอง.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเมตาคอกนิตินัน.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำกับและควบคุมตนเอง.....	40
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	42
การออกแบบการวิจัย.....	46

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
การดำเนินการวิจัย.....	53
การรวบรวมข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	64
รายการอ้างอิง.....	75
ภาคผนวก.....	81
ภาคผนวก ก รายละเอียดและเครื่องมือที่ใช้.....	81
ภาคผนวก ข ตารางแสดงจำนวนครั้งการใช้กลวิธี.....	199
ภาคผนวก ค รายละเอียดเกี่ยวกับหนังสือติดต่อในการทำวิจัย.....	206
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	211

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงการสรุปกลวิธีการอ่าน.....	27
2	แสดงอิทธิพลที่มีต่อการพัฒนาการกำกับตนเอง.....	32
3	แสดงกระบวนการกำกับตนเองของนักเรียน.....	32
4	แสดงการสรุปเกี่ยวกับกระบวนการกำกับควบคุม.....	33
5	แสดงการสรุปขั้นตอน เวลา เครื่องมือ และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทดลอง.....	55
6	แสดงจำนวนการใช้กลวิธีในการทำแบบฝึกอ่าน.....	58
7	แสดงคะแนนการกำกับและควบคุมตนเองเป็นรายบุคคล.....	61
8	แสดงคะแนนจากแบบวัดการกำกับและควบคุม จากการทำแบบวัด ก่อนและหลังการทดลอง จากองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน	62

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 แสดงเมตาดาคอนิชั่นในกรอบทฤษฎีการประมวลข้อมูล.....	10
2 แสดงโครงสร้างทฤษฎีสามเกลียวแห่งเชาวน์ปัญญาของมนุษย์.....	11
3 แสดงการเขียนผังโครงการ.....	28
4 แสดงการกำกับตนเองของ Schunk.....	30
5 แสดงแนวคิดและองค์ประกอบที่สำคัญในการฝึกใช้เมตาดาคอนิชั่น.....	34
6 แสดงกระบวนการในการสอนหรือฝึกเมตาดาคอนิชั่น.....	35
7 แสดงกระบวนการวิจัยแบบ One Group Pretest-Posttest Design.....	46
ภาพแสดงกราฟที่	
1 กราฟแสดงจำนวนครั้งการใช้กลวิธี.....	59
2 กราฟแสดงการใช้กลวิธีทั้ง 5 กลวิธี ของนักเรียนทั้ง 6 คน.....	60
3 กราฟแสดงการเปรียบเทียบคะแนนวัดการกำกับและควบคุมตนเอง ก่อนและหลังการทดลอง.....	61
4 กราฟแสดงคะแนนรายด้านทั้ง 4 ด้าน ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนเป็นรายบุคคลทั้ง 6 คน.....	63